

Teplárnou Západ rozvíjí TTS myšlenku využití obnovitelných zdrojů energie

Třebíč/Praha - Ve středu 15. června proběhlo v areálu bývalé továrny v Borovině slavnostní otevření teplárny Západ. Jedná se o třetí vícepalivový zdroj v Třebíči, který je svým konceptem ukázkou trendu moderního pojetí

Velvyslankyně Švédského království J. E. Inger Ultvedt (vlevo).

ekologického vytápění a šetrnosti k životnímu prostředí, neboť surovinou pro výrobu tepla je biomasa. Je zároveň dalším krokem k naplňování projektu přestavby průmyslové továrny na obytnou městskou čtvrť.

Udržitelný rozvoj regionu

Jak v úvodní prezentaci uvedl ředitel TTS Ing. Richard Horký, ekologická výroba tepla z biomasy je filozofií trebičského tepelného hospodářství. TTS vyrobila za loňský rok v teplárnách Sever a Jih 90 % tepla z biomasy, v devíti procentech pak kombinovala výrobu tepla s elektřinou v kogeneračních jednotkách. „Zemní plyn nenahradíme. Proto je nutné hledat jiné zdroje, jako je biomasa. Její využití zapojí regionální dodavatele – zemědělce, producenty dřevěného odpadu a další. Peníze neodtékají jinam, ale zůstanou u nás a region nechudne,“ dodal Ing. Horký.

Unikát

V teplárně Západ byl instalován první švédský spalínový kondenzátor v České republice. Tato špičková technologie pomáhá zvyšovat účinnost výroby tepla

z biomasy až na 95 % a její velkou předností je také snižování emisí prachu, a to více než 25x pod úroveň stanovené normy. To je u nás naprostou raritou.

V první linii

Spuštění kondenzačního výměníku spalín bylo součástí konference Green forum 2011, pořádané v úterý v Praze švédským velvyslanectvím, švédským obchodním oddělením a ministerstvem životního prostředí. Forum přináší informace o trendech

ve vývoji ekologicky šetrných technologií a jejich využití. Mezi giganty, jako jsou Saab, Volvo, Skanska či ABB, měla své významné místo i Třebíčská tepelná společnost a příspěvek Ing. Horkého na téma Energie z biomasy. O významu trebičské firmy a o jejím přínosu mezinárodní spolupráci svědčí i to, že střední slavnost v Třebíči-Borovině navštívila i velvyslankyně Švédského království J. E. Inger Ultvedt.

Text a foto HoN: Milan Noha

Unikátní švédský kondenzátor zvýší účinnost výroby tepla až na 95 %.

Při stavbě byla využita i skalní stěna jako opěrná zeď pro štěpku. Tento přírodní prvek udělal radost i Ing. Horkému (na snímku).

PET lahve v tom správném kontejneru přinášejí školám peníze

Třebíčsko – Školám pomůžeme s obnovením mobiliáře, vzkazuje společnost Esko-T, která byla založena svazkem obcí a která má na starost nakládání s komunálním odpadem. Společně s obcemi se věnuje i osvětě a propagování ekologicky šetrného zpracovávání odpadů. „Podpořili bychom pořízení věcí, které jsou vyrobené z recyklovaného plastu. Mohou to být lavičky na školní zahrady. Pokud se pustí do nějakých parkových úprav, tak to mohou být obrub-

níky nebo oplocení. Ale mohou to být i herní prvky na hřiště, třeba kuželky,“ uvádí námátkou ředitel Pavel Gregor. „Je to další způsob, jak chceme poukázat na to, že třídění odpadu má smysl a že se z něj dají dělat smysluplné výrobky,“ dodává Gregor.

Společně s městem Třebíč ocenila firma Esko-T v úterý 14. června školy a školky, které se zapojily do soutěže ve sběru PET lahví nebo papíru. Ke slavnostnímu předání cen došlo v prostorách bývalé továrny

Bopo, kde mimo jiné probíhá výstava věnovaná možnostem opětovného využívání plastů.

Letos se dětem z trebičských mateřských škol podařilo nasbírat 9 560 kg PET lahví, což představuje asi 203 tisíc kusů. Školky byly oceněny ve třech kategoriích podle velikosti. První místa obsadily školky Demlova, Kubišova a U Obůrky. Stříbrné příčky obsadily školky Bartuškova, Okružní a Benešova a třetí místa braly školky Obránců Míru, Cyrilometodějská a Kpt. Jaroše. S umístěním v soutěži byla spojena i finanční odměna, za 1. místo 10 000, za 2. místo 7 000 a za 3. místo 4 000 korun.

Současně byl vyhlášen i výsledek dalšího ročníku soutěže ve sběru papíru Třídíme s Třídílkem, do které se zapojují školská zařízení z ostatních obcí, nejen z Třebíče. Mezi mateřskými školami si nejlépe vedla školka z Náměče, ve které se podařilo nasbírat 197 kg papíru na osobu. V kategorii základních škol byla nejlepší škola z Dalešic s 270 kg papíru na osobu.

Text a foto HoN: Vendula Krausová

K slavnostnímu předání cen došlo v úterý 14. června.

Lístek z vlaku bude vstupenkou na kulturní akce

Jemnice - Letní turistická sezóna a jízda vlakem v našich zeměpisných končinách tak nějak patří k sobě. Nebo snad může někomu připadat romantické a odpočinkové vyjet se na nedělní výlet autobusem?

Jemnice, která od ledna intenzivně bojuje s tím, že na trati do Moravských Budějovic přestaly jezdit osobní vlaky, se rozhodla vrátit vagony na koleje alespoň v době letních prázdnin. Na každodenní provoz by se jí nepodařilo sehnat peníze, proto budou osobní vlaky jezdit alespoň o víkendu. Jedná se o šest spojů denně.

Objednatelem osobní dopravy bude Jemnický mikroregion, který sdružuje 31 obcí. Vlaky zajistí společnost Jindřichohradecké místní dráhy, se kterou Jemnice už měsíce jedná jako se zájemcem o provozování pravidelné osobní dopravy.

Náklady na prázdninový víkendový provoz jsou vyčísleny asi na dvě stě dvacet tisíc korun. „Podle finančního propočtu jsou náklady asi 266 000 korun. Ale počítá se s tím, že asi 50 000 udělá jízdné,“ upřesňuje místostarosta Moravských Budějovic Jan Kocáb.

Samotná Jemnice podpořila vlaky více než padesát procenty, když

její zastupitelé rozhodli poskytnout mikroregionu 120 000 korun. Zato město na opačném konci trati, Moravské Budějovice, se drželo víc při zdi. Na společnou hromádku přispělo dvacet tisíc korun. Byla to maximální možná částka, o které může rozhodnout rada města bez toho, aby vše posvětilo městské zastupitelstvo. Dalších 24 000 odsouhlasil Moravskobudějovický mikroregion. Přitom původně Jemnice žádala o podporu 50 000 od města

a stejnou částku od mikroregionu.

Jak úzce souvisí vlak s turistikou, si Jemničtí uvědomují do detailů. Proto přicházejí s prázdninovou nabídkou, podle které bude jízdenka současně vstupenkou na různé kulturní akce. „Obnovení víkendových spojů je zároveň tlakem na kraj, aby se takřkajíc chytil za nos a znovu zvažil obnovení osobních vlaků na trati,“ vyzdvihuje ale pravý význam Jan Kocáb.

Vendula Krausová

Ilustrační foto HoN: Vendula Krausová

Do Rouchovan se vrátí kopie unikátní gotické madony

Rouchovany - V sobotu 18. června se v 18 hodin uskuteční v rouchovanském kostele Nanebevzetí Panny Marie koncert při příležitosti slavnostního umístění kopie gotické sochy Rouchovanské madony v kostele.

„Tato výjimečná socha je součástí stálé expozice sbírek starého umění Národní galerie v Praze. Je vyřezána z lipového dřeva v životní velikosti a v kostele v Rouchovanech byla od roku 1325,“ popisuje unikátnost historické sochy farář František Nechvátal. Od roku 1935 je gotická socha v Národní galerii v Praze. Díky snaze rouchovanské farnosti a obce Rouchovany byla vytvořena přesná kopie madony, která bude umístěna v místním kostele.

„Jest to dřevěná platika v ži-

votní velikosti. Maria drží děťátko na levé ruce. Trup její je prohnut doleva. Hlavu kryje rouška, jež tvoří po obou stranách obličej několik kornoutovitých záhybů. Tvář je oduševnělá, mladistvá a s jemným úsměvem. Čelo je krásně sklenuto. Roucho splývá ve svislých záhybech a není přerušeno žádnou příčnou drapérií,“ tak popsal plastiku v roce 1937 vlastivědný badatel z Rouchovan Vratislav Bělík.

Podle ústní tradice stála socha vždy na oltáři rouchovanského kostela. Z dob farářování Jana Pelikána (1831 – 1848) máme zprávy, že byla umístěna ve farské síni.

Tehdy ji ovšem místní považovali za zcela bezcennou sochu. Když tedy kostelník Josef

Rouchovanská madona.

Stehlík požádal faráře, zda by si madonu mohl odnést domů, farář neměl námitek. „Postavil ji do rohu světnice. Všechno prý uvnitř od Panenky Marie zrovna zářilo, poněvadž byla zlatá,“ pokračuje Vratislav Bělík.

Josef Stehlík bydlel v domě, který dnes nese číslo popisné 47. Dům dvakrát vyhořel, ale socha madony nebyla ani jednou poškozena. „Když za nějaký čas po druhém ohni začala černat, zlato z ní opadávalo a lidé se jí začali bát. Odstěhovali tedy sochu do tmavé komory. Když se však na chalupu přivdala Františka Virglová za Františka Dvořáka, bylo jí Panenky Marie v komoře líto,“ pokračuje Bělík. Františka nechala madoně přemalovat obličej a ušit nové šaty. Socha se pak vrátila zpátky do rohu světnice.

V rohu stála až do roku 1932. Tehdy se o ni začali zajímat starožitníci. Vratislav Bělík měl strach, že by socha mohla skončit v zahraničí, tak na ni upozornil Zemské muzeum v Brně. Nakonec ji ovšem koupil dr. Lukeš pro Národní galerii v Praze.

Při příležitosti návratu gotické madony do Rouchovan se uskuteční koncert Jozefa Bělíka a Jiřiny Kolmanové. Houslista Bělík byl v době svého studia na Janáčkově akademii členem Státní filharmonie v Brně a v roce 1969 odešel na angažmá do Nizozemí. Klavíristka Jiřina Kolmanová je profesorkou Janáčkovy akademie v Brně a často doprovází české i zahraniční sólisty.

Petr Chňoupek, reprofoto HoN

Borovina má svoji novou teplárnu

Zdražování energií se za posledních pár let stalo nepopulární samozřejmostí běžného života. Nemusí to však být takto vždy a všude. Většina obyvatel Třebíče se těší z toho, že jejich cena za teplo je již po řadu let stabilní a navíc stále patří k nejnižším nejen v regionu.

Od 1. června většina dodavatelů zemního plynu zvedla jeho cenu cca o 10 %. Odběratelů tepla ze soustavy centrálního zásobování teplem v Třebíči se toto

zdražení nedotkne. Ve srovnání s Brnem zaplatí průměrná trebičská domácnost za rok za teplo o více než 4000,- Kč méně, což je poměrně významná úspora.

Unikátní tepelné hospodářství

Nasnadě je otázka, jak je to možné, že u nás je teplo o tolik levnější. Na ni odpovídá Ing. Richard Horký, ředitel společnosti TTS, která teplo vyrábí a dodává: „Provoz stojí na vysoce účinných

Na fotografii zleva radní kraje Vysočina Josef Matějka, dva zástupci teplárenských sdružení, místostarosta Třebíče Pavel Pacal, Jan Kužel z ministerstva životního prostředí, švédská velvyslankyně Inger Ultvedt, senátor Vítězslav Jonáš a ředitel firmy TTS Richard Horký.

technologiích vícepalivových systémů našich tepláren a biomase.“ V tom je trebičské tepelné hospodářství unikátem, který přesahuje hranice naší země. Svědčí o tom desítky tuzemských i zahraničních delegací, které se přijíždějí do Třebíče inspirovat a obdivovat tento projekt.

Inovace a modernizace

Další významný krok v udržitelnosti a inovaci přineslo nové zařízení, které bylo instalováno v teplárně ZÁPAD, která se nachází v bývalé továrně BOPO – dnešním brownfieldovém projektu s označením „Borovina“, kde mají nejen obyvatelé města

do 30. června příležitost navštívit výstavu pojednávající o historii továrny společně s dalšími zajímavými expozicemi, ke kterým v první řadě patří putovní interaktivní výstava HRY A KLAMY zapůjčená z IQ parku v Liberci.

Minulý týden byla zmíněná teplárna slavnostně otevřena a bylo představeno nové zařízení – kondenzátor spalín. Tento švédský výrobek přijela podpořit mimo jiné velvyslankyně švédského království paní Inger Ultvedt. Společně s ní Ing. Jan Kužel, ředitel odboru ochrany ovzduší Ministerstva životního prostředí, senátor Vítězslav Jonáš, zástupci města i kraje a v neposlední řadě také hosté

z teplárenského sdružení a sdružení BIOM cz přestříhli pásku a vyjádřili ocenění pro tento průkopnický počín v oblasti inovace a modernizace způsobu vytápění v Třebíči. Technologie dosahuje účinnosti využití paliva (biomasy) s pomocí výše zmíněného kondenzátoru až 95 %.

Rozvoj regionu

„Pro naše zákazníky - odběratele hraje hlavní úlohu ve výběru dodavatele tepla cena, to je naprosto samozřejmé a je to v pořádku.“ konstatuje Ing. Horký, „přesto nelze opomíjet ani ekologický přínos, který je v našem případě ukázkový. Uvažte, že norma pro vypouštění

emisí prachu pro obdobná zařízení je nastavena na 250mg na m³. Naše technologie vypouští těchto emisí pouze 10mg na m³, což je 25x méně, než norma udává. A to nemluví o dalších sinergických efektech v podobě příspěvku pro udržitelný rozvoj regionu. Ano, můžeme spalovat zemní plyn i s vysokou účinností, ale to, co za něj zaplatíme, odečte do Ruska. Stejně tak dobře ale můžeme pomoci místním dodavatelům štěpky (pilárům...) a slámy (zemědělcům) a prostředky za palivo, které spálíme s vysokou účinností, ponecháme v regionu. A to je cesta, kterou chceme jít,“ uzavírá Ing. Horký.

(PR)

Teplárna je zajímavě architektonicky řešena.

Obchodní akademie Třebíč nabízí maturantům řadu příležitostí

Třebíč – Každý Třebíčán bez dlouhého přemýšlení odpoví, že „obchodka“ je tradičním pilířem trebičského školství a že ji nelze minout, neboť nepřehlédnutelně vévodí Bráfově třídě. Není ani problém vybavit si někoho známého, kdo ji absolvoval.

Byť se blíží prázdniny, je pro celou řadu maturantů aktuální zvážit možnosti dalšího studia, třeba právě v této škole. Obchodní akademie Dr. Albína Bráfa a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Třebíč – jak zní plný název školy – otevírá od září 2011 po roční přestávce tříleté studium vyšší odborné školy, obor účetnictví a finanční hospodaření. Výuka tohoto oboru bude probíhat v budově akademie, absolventi získají titul diplomovaný specialista – DiS. Přijímací řízení na VOŠ probíhá do 30. 9., ale pozor – termín přihlášek do prvního kola je 24. 6.

Lze si vybrat i roční pomaturitní studium na Jazykové škole při OA a JŠ. Jde o intenzivní výuku anglického, německého, ruského, francouzského nebo italského jazyka, která bude vedena kvalifikovanými středoškolskými učiteli v multimediálních laboratořích

s využitím inovativních vyučovacích metod. Studuje se dopoledne, 5 dní v týdnu (20 hodin) od 1. 9. do 30. 6. a účastníkovi náleží statut studenta se všemi sociálními výhodami. Po zvládnutí studia a zkoušek získá absolvent certifikát B2 (státní jazyková zkouška základní) nebo B1.

Termín odevzdání přihlášek je shodný s daty vstupních pohovorů – 28. 6. v 10 a ve 14 hod., 29. 8. v 10 hodin.

Po prázdninách budou pokračovat odpolední a večerní kurzy pro vřejnost (Aj, Nj, Fj, Rj, Italština). Přihlášky je možné podávat v průběhu letních prázdnin. Zahájení je stanoveno na 12. 9. v 16 hodin v budově školy, kdy dojde k rozřazení do kurzů a budou dohodnuty termíny.

Veškeré informace získáte telefonicky na 568 842 851, e-mil: school@oatrebic.cz nebo jednoduše na www.oatrebic.cz. (PI)

Stabilizace vyšších odborných škol

Po dlouholetém přehlížení ze strany ministerstva školství se segment vyšších odborných škol stal součástí koncepce rozvoje terciárního vzdělávání. Změny nastaly po jmenování nového ředitele oboru vyššího odborného a dalšího vzdělávání Jakuba Stárka v loňském roce.

Ministerstvo analyzovalo stav vyššího odborného vzdělávání v ČR a chce podpořit zejména výhody tohoto segmentu, tj. profesně orientované vzdělávání, dobrou regionální dostupnost a vysokou uplatnitelnost na trhu práce. VOŠ si během své existence vybudovaly dobrou pozici zejména u zaměstnavatelských svazů, jako je Hospodářská komora ČR, Agrární komora ČR nebo Svaz dopravců, jejichž zástupci existenci a rozvoj podpořili na nedávné konferenci, které se účastnil také pan ministr školství. Schéma transformace vyšších škol zde před zástupci krajů a zástupci odborných škol opět popsal pan Stárek a jak říká, nabízí se tu vytvoření nejlepšího z možných světů pro existenci tohoto segmentu vzdělávání. Budoucnost vidí ze-

jména v institucionálním posílení a legislativním zrovnoprávnění vošek v terciárním sektoru. K dosažení tohoto stavu směřují podle ministerstva dvě cesty.

První je transformace VOŠ do vysokoškolského prostředí, které vyhoví zejména „velké“ vošky. Pro většinu škol je připravena varianta stabilizace, která je rozpracována do deseti bodů. Stručně se jedná o propustnost vošek a vysokých škol s jednotným kreditním systémem a zastřešující akreditační agenturu, zachování odborné profilace se změnou financování a finančního ohodnocení absolventů. Poslední bod se týká specifického zdravotnického

oboru, který se akredituje podle stejných pravidel jako paralelní vysokoškolské obory (patří do tzv. regulovaných povolání podle směrnic EU) a ministerstvo vidí možné řešení sjednocením certifikace absolventů.

Patnáctiletá tradice existence vošky v Třebíči vytváří institucionální předpoklad pro její možnou cestu stabilizace. Po roce se podařilo opět akreditovat ekonomický vzdělávací program a je vyhlášeno přijímací řízení. Zdravotnický obor tradičně nabízí možnost pokračovat ve studiu terciárního vzdělávání na škole, kde žáci absolvovali střední školu. Také se nabízí možnost akreditovat velice žádaný technický obor ve spolupráci se Střední školou stavební v Třebíči. Je pravdou, že pokles demografické křivky zasáhne po základních a středních školách také terciární vzdělávání. Věřím však, že výhody vošek, tj. studium v regionu a zejména vysoká uplatnitelnost na trhu práce, budou nadále rozhodující faktory pro jejich stabilizaci.

Miroslav Dočkal,
ředitel školy

V soutěži Vesnice roku Vysočiny opět dominovalo Třebíčsko

Domamil – V pátek vás Horácké noviny informovaly o tom, že letošní vesnici roku Vysočiny se stala Domamil na Moravskobudějovicku. Domamil je další v dlouhé řadě obcí z našeho okresu, které se mohou tímto titulem pochlubit. V minulosti jej získaly například Dukovany, Jakubov, Studenec či Mladoňovice.

A co vedlo komisi k udělení titulu Domamili? „To se musíte zeptat komise. To je těžké, na to odpoví-

dat,“ konstatoval starosta Radek Menčík. „Myslím si, že komisi oslovil jak celkový náhled na obec, tak činnost obecního úřadu, ale hlavně práce s mládeží, za kterou jsme před dvěma roky dostali bílou stuhu,“ doplnil.

V obci určitě proběhnou oslavy zisku prestižního titulu. „Něco bude, ale teď žijeme tím, že o víkendů pořádáme mikroregionální soutěž Obec dětem, která se shodou okolností uskuteční letos u nás

v obci,“ řekl starosta. V polovině července, konkrétně osmnáctého, přijede do Domamile hejtmán kraje Vysočina Jiří Běhounek a oficiálně předá starostovi titul Vesnice roku. „Možná, že až skončí oficiálně, tak bude v oslavách pokračovat s našimi lidmi. Ale zatím jsme se ještě se zastupiteli nedohodli,“ slibuje Radek Menčík s tím, že titul patří především obyvatelům Domamile, kteří jsou velmi aktivní.

Domamil ovšem není jedinou

obcí, která 18. července převezme ocenění. Oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského subjektu letos získaly Jiratice. Zvěrkovice letos dosáhly na Zlatou cihlu za obnovu staveb venkovské zástavby, Dolní Vilémovice dostanou diplom za vzorné vedení kroniky a Jakubov diplom za bohatý kulturní a společenský život. A nakonec čestné uznání za udržování hasičských tradic získaly Mladoňovice.

Petr Chňoupek

Icom a TTS platí kulturu

Třebíč – Městské kulturní středisko si díky nabídce dvou velkých firem výrazně vylepšilo svůj rozpočet. Od společnosti Icom získalo milion korun a od teplárenské TTS dvě stě padesát tisíc. Nejedná se ale o sponzorské dary, zdůrazňuje ředitelka MKS Jaromíra Hanáčková. „Není to formou daru, peníze jsme získali na základě smlouvy o reklamě. My musíme společnosti poskytnout reklamu, kterou nám smlouva přikazuje,“ vysvětluje.

Peníze budou využity na letní programy MKS. „Valná část akcí je pro návštěvníky zdarma, třeba Filmy pro Karla IV., přitom náklady tam jsou. A vůbec největší akcí letos budou srpnové Slavnosti tří kápí. Je to třídenní akce veřejnosti volně přístupná. Bude tam velký ohňostroj, koncerty místních kapel. Hodně si dáváme záležet i na historické části. Musí tam být profesionálové. Je to akce organizačně i finančně náročná,“ připomíná Hanáčková. (vek)